

PILOTAŻ PUNKTU KONSULTACYJNEGO

Data i miejsce pilotażu: VI Bieg Walentynkowy 19.02, hall wejściowy Centrum Sportu i Rekreacji w Dąbrowie Górniczej.

Czas trwania pilotażu: ok. 9:30-12:30

Orientacyjna liczba osób, które wzięły udział w konsultacjach:

- 64 osoby udzieliły odpowiedzi na pytanie na sznurku
- 38 zaznaczyły na mapie skąd przyjechały/skąd pochodzą
- ok. 40-50 osób wzięło udział w rozmowie na temat różnych typach przestrzeni miejskich (punktem wyjścia do rozmowy były zaprezentowane zdjęcia)

Trudno oszacować ile liczyła grupa wszystkich badanych (ile osób brało udział tylko w jednym ćwiczeniu lub w więcej, niż jednym). Wydaje się jednak, że w punkcie konsultacyjnym wzięło udział ok. 100-150 wszystkich uczestników wydarzenia (zarówno biegaczy jak i osób towarzyszących).

W ramach punktu konsultacyjnego przygotowaliśmy trzy ćwiczenia:

- **pytanie na sznurku** zawierające krótkie pytania, umożliwiające szybką odpowiedź:
 - *W jaki celu zazwyczaj przyjeżdżasz do śródmieścia Dąbrowy Górniczej?*
 - *W jaki sposób chciał(a)byś tu (w Śródmieściu) spędzać czas? Czego Ci brakuje?*
- **mapa Dąbrowy Górniczej** z prośbą o zaznaczenie post-item miejsca, z którego przyjechali na wydarzenie
- **ćwiczenie „miasto idealne”** czyli **pakiet zdjęć przedstawiających różne typy przestrzeni miejskiej oraz ich funkcje**. Uczestnicy proszeni byli o wskazanie tych funkcji, które ich zdaniem powinno pełnić śródmieście Dąbrowy Górniczej (w odpowiedzi na pytanie „czego brakuje...” zadane w ankiecie) i wyjaśnienie, co ich zdaniem się z tym wiąże (np. jakie korzyści mogą płynąć z danej funkcji). Wnioski z tego ćwiczenia były na bieżąco notowane przez moderatorów

OMÓWIENIE

Uczestnicy punktu konsultacyjnego na VI Biegu Walentynkowym – skąd przyjechali?

Zebrane odpowiedzi pokazały, że **ponad połowa badanych mieszka na co dzień poza Dąbrową Górniczą – rodzimi mieszkańcy stanowili jedynie 14 osób z grupy 38**, które wzięły udział w ćwiczeniu. Najwięcej uczestników przyjechało z miejscowości lub gmin na południowy zachód od Dąbrowy Górniczej. Znaczącą reprezentację miał również pobliski Sosnowiec (6 wskazań).

Wyniki te mają znaczenie dla przebiegu pozostałych ćwiczeń, są też zgodne z obserwacją moderatorów. Znaczna część badanych nie pochodzi z Dąbrowy Górniczej a wielu z nich bywało tu do tej pory sporadycznie. Podkreślić należy, że większość osób kojarzyła (nawet pobieżnie) śródmieście Dąbrowy Górniczej. Jeśli natomiast zupełnie nie kojarzyli okolicy, moderatorzy dziękowali im za udział w dalszych ćwiczeniach.

Uczestnicy punktu konsultacyjnego – w jakim celu zazwyczaj przyjeżdżają do śródmieścia Dąbrowy Górniczej?

Jak pokazała analiza zebranych w ramach „pytań na sznurku” odpowiedzi, **uczestnicy konsultacji przyjeżdżają do centrum Dąbrowy Górniczej przede wszystkim w celach sportowych i rekreacyjnych**, na imprezy sportowe, aby pobiegać lub pospacerować – częściej wokół zbiorników wodnych Pogoria (a więc poza centrum), rzadziej w przestrzeni śródmiejskiego parku. Drugim, dużo rzadziej wskazywanym powodem odwiedzin centrum są **zakupy oraz cele kulturalne i rozrywka** (tutaj istotnym miejscem spotkań jest Pałac Kultury Zagłębia a forma spędzania czasu to w dużej mierze wizyta w kinie, zarówno w PKZ jak i w CH Pogoria).

Mniej niż połowa osób, które odpowiedziały na zadanie pytania, podały swoje imię oraz wiek. Dlatego też do zebranych wyników należy podejść z dystansem i nie traktować ich jako wiążące. Można jednak zauważyć niewielką tendencję, że wśród tych osób, które podpisały swoje ankiety, zdecydowanie częściej to mężczyźni (w wieku 30-50 lat) w centrum Dąbrowy Górniczej realizują swoje potrzeby o charakterze sportowym. Kobiety zaś (w wieku 18-50) wskazywały raczej na cele kulturalne, towarzyskie, bądź też zakupy.

Uczestnicy punktu konsultacyjnego – w jaki sposób chcieliby spędzać czas w Dąbrowie Górniczej? Czego im brakuje?

Osoby, które wzięły udział w konsultacjach (pytanie na sznurku, ćwiczenie „miasto idealne”), **na dal chciałyby utrzymać sportowo-rekreacyjną funkcję centrum miasta.**

Oprócz kontynuacji oferty, z której już korzystają (liczne imprezy sportowe), jako konieczne wskazują **usprawnienie infrastruktury rowerowej** (budowa ścieżek rowerowych w centrum, między Sosnowcem a Dąbrową Górniczą, wypożyczalni rowerowych), biegowej (trasy biegowe) oraz **stworzenie zupełnie nowych miejsc rozrywki „ekstremalnej”**, tj. ścianka wspinaczkowa, park linowy

czy tzw. „jump city”. Zainspirowani zdjęciami zaprezentowanymi w ramach ćwiczenia „miasto idealne”, niektórzy uczestnicy sygnalizowali również potrzebę **budowy siłowni plenerowych a także otwartych kompleksów rekreacyjno-sportowych** np. jak na terenie b. kopalni Zollverein w Essen:

Do największym potrzeb sygnalizowanych przez uczestników konsultacji należy jednak **wzbogacenie śródmieścia o funkcję gastronomiczną** (zdaniem rozmówców, jeden z największych deficytów miasta) oraz **poszerzenie istniejącej oferty kulturalnej** centrum o nowe miejsca koncertowe, kina studyjne, letnie, pokazy multimedialne, imprezy festiwalowe czy też galerie.

Uczestnicy dąbrowskiej kultury oczekują więcej różnorodnych, atrakcyjnych i nietypowych miejsc, z których mogliby korzystać. Jednym z najbardziej wyróżniających się - a jednocześnie konkretnych - propozycji, które padły w trakcie rozmów z moderatorami, było stworzenie muralu ze słynnymi dąbrowianami, takimi jak np. Podsiadło czy Imieliński.

W temacie gastronomii, uczestnicy byli zaskakująco zgodni. **W Dąbrowie Górniczej brakuje miejsc oferujących różnorodną gastronomię, od pubów i kawiarni po restauracje, prowadzonych przez lokalnych restauratorów i właścicieli** - a nie na zasadzie sieciowej franczyzy. Bardzo ważnym kryterium jest tutaj dostępność. Jak powiedział jeden z mieszkańców „żeby było tanio, smacznie, dla każdego”. Innym palącym deficytem miasta jest brak gastronomii na otwartym powietrzu, zarówno w formie ogródków restauracyjnych jak i food trucków. Jest to też związane z postulowaną przez wielu potrzebą **odrodzenia dąbrowskiego życia nocnego**.

Kolejną ważną kwestią, na którą zwrócona została uwaga, to deficyt miejsc i wydarzeń dedykowanych rodzinom z dziećmi. Przede wszystkim chodzi tutaj o place zabaw - w tym również nietypowe, otoczone zielenią - ale również festyny rodzinne, teatr dziecięcy czy parki rozrywki (rzadziej).

Badania sygnalizowali również potrzebę **takiego kształtowania krajobrazu miasta, aby sprzyjał wypoczynkowi w plenerze** (więcej miejsc do siedzenia, spokój, czystość).

Wśród prezentowanych zdjęć największą popularnością cieszyły się więc te, prezentujące **hamaki, leżaki, plenerowe pikniki a także ogrody i tereny zielone**, które łączyłyby naturę z nowoczesnością, wchodząc na tereny poprzemysłowe – czego ulubionym przykładem jest park krajobrazowy w Duisburgu:

Niektórzy badani zwracali również uwagę na potrzebę stworzenia w centrum przestrzeni dla lokalnych rzemieślników, rozwiązań dedykowanych osobom starszym (głównie w formie nietypowych atrakcji oraz aktywności fizycznej) oraz osobom z niepełnosprawnościami.

Wśród postulowanych rozwiązań padło również kilka konkretnych z innego porządku. Należą do nich tzw. Escape Room, miejski punkt konsultacyjny oraz inkubator przedsiębiorczości jako przykład miejsca stwarzającego okazję do rozwoju. Ponadto, pojedyncze głosy sygnalizowały potrzebę budowy nowoczesnego i reprezentacyjnego dworca kolejowego czy otwartego zoo.

Warto również przybliżyć ducha, jakiego od nowego centrum Dąbrowy Górniczej oczekują nasi rozmówcy. **Badani podkreślają, że historyczne i przemysłowe dziedzictwo miasta powinno zostać odpowiednio „skonsumowane”** – nowoczesne rozwiązania powinny nawiązywać do industrialnego klimatu miejsca, a pamięć i wiedza o przeszłości powinna zostać podtrzymana poprzez odpowiednie opisy historyczne i tablice pamiątkowe. Panuje zgoda, że industrialne dziedzictwo powinno być podkreślane i eksponowane w trakcie tworzenia nowej zabudowy, nie oznacza to jednak tworzenia skansenu – stara zabudowa powinna być punktem wyjścia, inspiracją dla nowych rozwiązań i funkcji. Jako przykład niech posłuży wypowiedź jednego z mieszkańców: *Tu była kiedyś odkrywkowa kopalnia węgla kamiennego Nemo i powinna upamiętniać to tablica pamiątkowa, bo to było coś wyjątkowego.*

Pomimo, iż Pogoria I, II i III nie należą do terenu objętego programem rewitalizacji, to badani przez nas uczestnicy wielokrotnie odwiedzają te tereny. Dlatego też, w ramach punktu konsultacyjnego pojawiło się wiele głosów sygnalizujących potrzebę zmian o charakterze infrastrukturalnym i komunikacyjnym, związanych z korzystaniem z uroków Pogorii. Należą do nich m.in.: usprawnienie komunikacji na Pogorię III (większa częstotliwość przejazdów), budowa toru wodnego łączącego Pogorie I, II i III, budowa oświetlenia, zwiększenie liczby koszy, zaplecza gastronomicznego i sanitarnego.

REKOMENDACJE NA PRZYSZŁOŚĆ

Organizowanie punktu konsultacyjnego na dedykowanych imprezach lub wydarzeniach, np. sportowych, jest zarówno szansą jak i wyzwaniem. Szansą, ponieważ umożliwia dotarcie do sporej grupy uczestników o określonym profilu zainteresowań, którzy być może nie mieliby innej okazji aby wziąć udział w konsultacjach. Z drugiej strony trzeba sobie zdawać sprawę, że wypowiedzi i opinie przedstawicielei takiej grupy mogą być zdominowane przez ich zainteresowania. Zebrane wyniki należy więc zestawić ze wszystkimi, które zostały zebrane w ramach różnych punktów konsultacyjnych.

Podczas prowadzonych rozmów należy nieustannie podkreślać, że tematem rozmowy jest śródmieście Dąbrowy Górniczej. Być może warto mieć na podorędziu mapę tego terenu lub też w taki sposób oznakować ten punkt, by komunikat ten był czytelny, wręcz rzucał się w oczy.

Jeśli to możliwe, warto przypominać osobom odpowiadającym na „pytanie na sznurku”, aby podały swoje imię oraz wiek. Być może należy w tym celu przeorganizować ankietę tak, aby metryczka znajdowała się na górze kartki.

Z racji na różnorodność ćwiczeń do obsługi punktu konsultacyjnego potrzebnych jest co najmniej 4 moderatorów.